

Mladinski ornitološki raziskovalni tabor »Ptuj 2004«

//Damijan Denac

1: Celodnevni monitoring kolonije navadne čigre (*Sterna hiroido*) na Ptujskem jezeru nam je razkril marsikatero ekološko zanimivost. Med drugim smo ugotovili enega od vzrokov za slab gnezditveni uspeh čiger na umetnih gnezdiščih.
foto: Simon Komar

2: Terensko delo je brez vrednosti, če ni načrtovano in podatkov ne obdelamo ter ovrednotimo. Eden glavnih ciljev tabora je navajanje mladih na strokovno pisanje in objavlanje rezultatov.
foto: Damijan Denac

3: Večina mladih raziskovalcev se na taborih prvič sreča z izjavami »v živo« pred kamerami in mikrofoni. Dragocene izkušnje jim bodo pri naravovarstvenem delu v prihodnje prišle še zelo prav.
foto: Damijan Denac

Raziskovalni tabori so nepozabno doživetje za mlade udeležence in mentorje. V tednu dni se stekje prijateljstva, v ustvarjalnem ozračju se rojevajo nove ideje, uresničujejo se vizije. Pri tem ni pomembno le navajanje mladih na pravilno opravljanje raziskovalnega dela, pisanje poročil, ornitoloških beležnic in strokovnih člankov. Mladi si izoblikujejo tudi vrednote in dobio navdih, kar je še posebno pomembno za njihovo nadaljnje delo.

Letos so nas med 28. junijem in 5. julijem na DOPPSovem 10. zaporednem mladinskem ornitološkem taboru gostili na OŠ Breg na Ptujju. Na voljo smo imeli sodobno računalniško učilnico, tuše s toplo vodo, skratka vse, kar smo si zaželeli. Bojazni za prihodnost slovenske ornitologije, sodeč po letošnjih udeležencih, ni. Sedemnajst ornitologov, starih med 12 in 18 let, je mentorje vedno znova presenečalo z znanjem, vztrajnostjo in voljo do dela. V medsebojnih »bojih« poznavanja latinskih imen se je izkazalo, da so med njimi tudi takšni, ki znajo na pamet kar cel imenik ptic zahodne Palearktike in še precej več. Do živega jim ni prišlo niti vsakodnevno delo od zore do pozne noči in le enega od mentorjev sem slišal reči »hvala Bogu«, ko je ob 4.30 ugotovil, da dežuje in mu tako ne bo treba vstati za jutranji teren.

Popis bele štokljke, naš skupni projekt, se je izkazal predvsem kot izjemen vzdržljivostni in navigacijski preizkus, saj dva tisoč kilometrov po Sloveniji v treh dneh zagotovo ni mačji kašelj, še posebno ob dejstvu, da so gnezda marsikje v regijah, kjer Atlas Slovenije odpove že na začetku. Goričko že sodi mednje. S skupnimi močmi nam je veliko dejanje kljub vsemu uspelo. Maja Marčič in Simon Komar sta na zaključni predstavitvi več kot osemdesetim gostom predstavila gnezditvene parametre bele štokljke za celotno Slovenijo! Matjaž Kerček, Ivan Kljun, Mirko Silan in Tom Strojnik so na Dravskem polju opravili raziskavo poljskega in čopastega škrjanca in skušali ugotoviti, kateri dejavniki razmejujejo naselitev ekološko sicer sorodnih škrjancev. V Slovenskih goricah je kvantitativni popis ptic kulturne krajine na petindvajset kvadratnih kilometrov velikem območju opravljala skupina, v kateri so bili Jurij Hanžel, Bar-

bara Zakšek, Jan Vodovnik in Klarisa Sipoš pod vodstvom Luke Božiča. Odkrili so visoke gnezditvene gostote rjavega srakoperja, zelene žolne, smrdokavre in malega detla, kar kaže, da so Slovenske gorice zelo pomembno območje za značilne vrste kulturne krajine. Med njimi velja posebej omeniti smrdokavro, ki je pri nas močno ogrožena vrsta. S kulturno krajino v Halozah se je spopadla Urša Koče, kjer je iskala plotnega strnada z ekipo v sestavi Rok Rozman, Tilen Basle in Matjaž Premzl. Pojavljanje te v Mediteranu sicer razširjene vrste je bilo za Haloze že znano, vendar so bili podatki doslej skopi. Pojavljanje plotnega strnada so potrdili na petih lokalitetah, le navigacijskemu sistemu GPS pa se lahko zahvalijo, da so se vsak dan tudi uspešno vrnili s terena. Dominik Bombek je izkoristil poznavanje terena in nadaljeval raziskavo kmečke lastovke v starem delu Ptujja ter zbral dovolj zanimivih podatkov za objavo članka. Pri tem so mu pomagale Maja Slak, Klavdija Lovrenko in Nastja Čremožnik. Z metodo celodnevnega monitoringa sem seznanil svoje udeležence, že omenjena Majo in Simona ter Davida Vujinoviča in Lizo Mraz. Posvetili smo se navadni čigri, kritično ogroženi vrsti v Sloveniji, ki pri nas gnezdi le v Sečoveljskih solinah in na Ptujskem akumulacijskem jezeru. Napravili smo raziskavo prehranjevalne dinamike navadne čigre na koloniji na Ptujskem jezeru in ugotovili, katera mesta so za čigre najpomembnejša pri iskanju hrane.

Predzadnji dan tabora smo v celoti namenili obdelavi rezultatov, pisanju poročil ter pripravi javne zaključne predstavitve dela. Tega dne nas je obiskala tudi ekipa TV Slovenije in na taboru posnela krajšo oddajo; na sporedu bo jeseni. Mladi so suvereno predstavili svoje delo in z znanjem ter nastopi navdušili občinstvo. Seveda ne morem zaključiti, ne da bi pohvalil pevsko točko Uršine skupine. Ocenjujem, da je bil tabor izjemno uspešen in se zahvaljujem vsem, ki so pripomogli pri njegovi izvedbi: družbi Mobitel, Mestni občini Ptuj, Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport ter Zvezi za tehniško kulturo Slovenije. Za uporabo šole se iskreno zahvaljujem ravnateljici OŠ Breg in profesorju Dominiku Bombeku, ki je prevzel precejšnji del organizacije tabora. Najboljšo reklamo si tokrat zasluži gostišče »pri Tonetu« Svenešku, kjer so nam zagotovili dnevno prehrano. Kljub temu da smo imeli večerjo po dogovoru ob sedmi uri, nismo ostali lačni niti takrat, ko smo se vrnili s terena ob enajstih zvečer, pa tudi gledali nas niso preveč jezno.

Mentorji posvečamo izobraževalno delo gospodu Vekoslavju Lašiču, ki povsem prostovoljno in z izjemno ljubeznijo že več kot desetletje s svojimi filmi odpira vrata v čudežni svet narave generacijam mladih. ●